

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

N'aud, nu ved!..

Cel în primejdie de-a se îneca, se acață și de un fir de iarbă ce-l vede pe mal, doar' îl va ținea să iasă la uscat. Cel strimtorat în fața dreptății pentru fapte ce au vătămât dreptatea, închide ochii înaintea adevărului și o sucește și o cocoloșește cum numai poate, că doar' va da faptei sale alte înțelesuri decum e cel adevărat. Trebuie să fie însă un găgăuț cel-ce ascultându-i vorba și vându-i zbuciumarea nu va înțelege din însăși aceasta, vinovăția lui

Pe drumul acesta au apucat și cărmuitorii voinicoși ai țerii noastre. Azi când în toate părțile lumii se ridică glasuri cari cer dreptate celor asupriți și osândesc faptele sevrșite de cei mai tari pentru a împedea pe cei mai slabi în dezvoltarea lor firească și în folosirea drepturilor ce li-se cuvin, — guvernele ungurești vinovate zilnic de astfel de fapte, își închid ochii și-și astupă urechile, și se apără în chip copilăresc în fața noastră și a lumii, pentru fărădelegile lor.

Știu că avem drept să ne întrunim, dar' nu vor să ne lase să ne folosim de el. Ca să ne poată împedea, sucesc lucrul de-ți stă mintea în loc de atâta răutate. Ni-au oprit, bună-oară, conferența națională conchemată pe 3/15 Maiu, zicând că: »în Ungaria României nu-i iertat să se consfătuiești și organizeze pe temeiul național, și fiindcă (la conferență) au fost conchemăți numai României« — se oprește.

Cine nu vede în aceasta o apucătură desnădăjduită a guvernului, o prindere de firul de iarbă de pe țermure, văzând că valorile dezvoltării naționale a popoarelor nemaghiare acuși-acuși îl acoper? Până acum a fost iertat de zeci de ani să ne adunăm în conferențe ca Români, acum de-odată nu mai!

E aci răutatea băiatului cerbicos și încăpăținat ce-ți stă nainte cu »nu știu, nu vreau« când îi ceri să facă un lucru bun. Decât că politica aceasta au mai probat-o și alte popoare, mai mari și mai tari ca nația millenară, și n'au ajuns la nimic cu ea! Înșasi Austria e dovadă. Probatuș'a aci aceeași politică vreme îndelungată, dar' astăzi tot mai mulți și mai mulți sunt între înșiși Germanii oamenii, cari stăruie pentru desevirșita egală îndreptățire a popoarelor. Turcii au fost și ei mai voinici cevași ca Ungurii, și sute de ani au lucrat ungurește cu supușii lor, și azi sunt înfrânți, ba chiar pe ducă din tot mai multe părți a întinsei lor Împărății. Acesta e rostul firesc al lucrurilor și de rostul acesta nici Ungurii, mai curând ori mai târziu, nu vor scăpa, și prin însăși purtarea lor volnică de »n'aud, nu ved«, grăbesc apropierea dreptei răsplătiri!

Serbări în București.

În 10 22 Maiu, săptămâna trecută, s'au împlinit 15 ani de când România dela rangul de Principat, a fost ridicat la cel de Regat, încoronându-se M. S. Regele Carol cu coroana de oțel turnată din tunurile cucerite dela Turci în crâncenul războiu din 1877—78. Și tot atunci s'au împlinit 30 de ani de când Regele Carol domnește în România.

Din acest privilegiu de îndoită însemnătate, ziua de 10/22 Maiu a fost sârbătată în București cu o pompă neobiceiuită.

În biserica catedrală s'au făcut rugăciuni de laudă de către Metropolitul-Primat cu mare paradă. După biserică trupele au defilat înaintea Regelui și Reginei.

Un conduct apoi de zeci de mii de cetățeni s'a pus în mișcare, percurgând stradele de frunte în chip sârbătoresc.

În mai multe puncte pe bulevarde au fost ridicate tribune de pe cari publicul privea defilarea și revista trupelor.

Tot ce Bucureștii are mai ales, și trimișii puterilor străine, au luat parte la sârbare.

Orașul a fost frumos împodobit cu steaguri.

Seara mare conduct cu facile.

PACEA LUMII

Revoluție în Creta.

În zilele acestea a izbucnit, precum se prevedea, revoluția pe insula Creta, sau mai drept spus, războiul între Turci și Greci.

Creta stă sub stăpânire turcească, desl între ea și Turcia se află regatul Grecia, și Creta e mult mai aproape de Grecia ca de Turcia. Pe lângă acestea în Creta Grecii sunt vre-o 200.000, ear' Turcii numai 100.000. Dușmânia între ei e mare și neîmpăcată. Grecii se simt la ei acasă și se simt nedreptățiți prin aceea, că Turcii, aduși din Asia, li-au umplut orașele, întocmai ca la noi Ungurii, purtându-se față de ei foarte — ungurește! Încordările sunt vechi, și a fost de-ajuns o descărcare de armă ca sute și mii să se urmeze și alte sute și mii să le răspundă! În zilele acestea focul a fost deschis. Grecii se apără și atacă desnădăjduți și împinși în luptă de vechi sete de războare, Turcii îi lovesc cu puterea armată și cu cruzimea celui deprins a sta tot el deasupra și cuprins de frica de-a putea fi trântit din jos. Soldații turci măcelăresc crunt pe creștini. Știri groaznice se răspândesc în toate părțile. Se spune că consulul din Canea, al împărăției noastre, ar fi fost ucis, asemenea atacați cel grecesc și rusec. Consulii aflători încă pe insulă au cerut prin telegraf dela țerile lor

trimitere de ajutor militar. Mai multe corăbii engleze au și plecat spre Creta, cele grecești în zilele acestea, și vor urma pe rând toate. O tabără turcească stătătoare din vre-o 1000 de Turci a fost înungurată de Greci, ear' trupele ce porniseră într'ajutorul lor, au fost bătute. Grecii nădejduesc tare, că din acest războiu vor dobândi smulgerea Cretei de sub stăpânirea turcească și alipirea la regatul lor. După eliberarea României, Bulgariei, Serbiei, etc. de sub ea, asta ar fi o nouă lovitură grea dată Turciei, după care ar fi să urmeze pe rând și altele, spre a-i strimtora tot mai mult și a-i isgoni din Europa. În vederea acestor întâmplări, Turcii din Constantinopol sunt hotărâți la luptă pe moarte și vieață! Semnele însă arată că de ce se tem, mai curând ori mai târziu, nu o să scape. Că ce va fi însă după aceea, mai bine ori mai rău, e earăși o mare întrebare, căci Rușii și neamul slav în Balcani, tocmai prin înlăturarea Turcilor, se întărește el în chip îngrijitor.

Prigionire neună.

Dobra, Maiu 1896.

Onorată Redacțiune,

Am luat parte în anul trecut 1895 la o petrecere de vară, arangiată de către corpul învățătoresc dela școala din Dobra. An de an se țineau astfel de petreceri școlare, și venitul se întrebuițea pentru scopuri culturale. Un obiceiul frumos era, că se făceau un fel de stegulețe mici din hârtie colorată, cari se dădeau băieților de școală fără alt scop decât ca să le facă o bucurie, și ca niște podoabe nevinovate. Și nici nu erau tricolore, ci unele verzi, altele roșii, altele vinete, unele galbene etc.

Când curgea mai cu însuflețire petrecerea, îmi aduc aminte că un domn învățător spune către cineva din apropierea mea că: »unii copii mi-se plânseseră că un gendarm

sculat. Se primbla încet pe stradă și doinia din fluera de țese rupea inima.

Doina lui era totdeauna jalnică și tristă, jalnică ca însăși starea lui sufletească, tristă ca însuși geniul poporului, ce atât de mult a iubit.

Fluerile și-le făcea însuși.

Într'o zi merge la dl avocat T. Pop și-l roagă să-și dea voe să-și caute un lemn de fluera, ce zicea că l-a pus undeva în casa acestuia, în vara trecută.

— Poțeste, dar' pe nimica vei căuta. După un an de zile nu se poate să-l mai găsești; cine știe unde va fi.

— Lasă că știu eu, — răspunse Iancu,

și care nu fu mirarea, când se duse de-adreptul la locul, unde îl pusese înainte cu un an, și-și lua lemnul.

9.

Durmia într'un rând cu avocatul Borlea din Baia-de-Criș. Din întâmplare nimerise și popa Balint.

— Dacă nu era acesta — zice eroul perfect către Borlea — pe toți ne spânzura Kosuth, căci oamenii noștri erau aplicați să primească pacea îmbiată de Dragoș. El a cunoscut bine pe Unguri și deși foarte tânăr, a fost mai prevăzător, ne-a împedecat dela un pas așa de nesocotit.

Și acum ce-a ajuns?! —

Zarand, Maiu 1896.

Ioan Oargă.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Amintire.

Toamnă, tu-mi așterni covor
Din frunzișul veșted,
Fire albe trec în sbor,
'Mi-s'aștern pe creștet.

Eu în mână n'cet le prind
Cu-o zimbire-amară,
Căci în suflet 'mi-s'aștern
Amintiri de vară.

Și cu sufletul ascult
Șoaptele lor line,
Dulci iluzii de demulț
Ce căutați la mine?

Ferestuța 'mi-o deschid
C'un nebun îndemn
Pare-că tu din zenit
O să-mi dai vre-un semn...

Maria Cunțanu.

Episoade din viața lui AVRAM IANCU.

 II.
4.

La 1868 Zarandeni ridicară un monument foarte modest eroului tribun al lor, *Bruceanu*, la Iosașiu, pe locul unde acesta a fost spânzurat în 23 Maiu 1849, de rebeli.

Guvernul de atunci, înaintaș vrednic al celor de azi, din privilegiu acesta a trimis o comisie de cercetare contra Românilor.

Acusatorul public al comisiei, vice-procurorul Angyal János, avea plăcerea să-l ispitească cu ori-ce privilegiu pe Iancu, mai ales cu privire la întâmplările din 1848.

Odată Iancu nu avea voe să-l țină de vorbă. Deodată îl intrerupse:

— Dumneata unde ai învățat ungurește? — întrebă el pe Angyal J., care vorbia o ungurească cu accent slovăcesc.

— Cum, ce întrebare e aceasta? doară eu sunt Ungur, — întrebă vice-procurorul ca înțepat de suliță.

— Nu se vede, — urmă Iancu. Eu am petrecut mult printre Unguri, în Cluj, Oșorheiu și aiurea, dar' Ungurii adevărați nu vorbesc așa!

Toți cei din societate au rămas mirați de batjocura fină cu care a știut să respingă a sta de vorbă cu »Angyal«.

5.

Preotul catolic Tomcsányi din Baia-de-Criș vorbia cu Iancu totdeauna latinește.

Într'un rând Iancu nu avea voe de vorbă. El se întoarse către cei de față și-i întrebă:

— Mulți de aceștia am văzut eu prin Cluj! Ce oameni sunt aceștia?

— Ce zice? întrebă preotul, că nu știa românește?

— Eacă n'are acum voe să vorbească, — i-se răspunse, să-l lași în pace.

6.

Iancu avea o vorbă:

»Ce-mi pasă, că mai am încă 18 oare la Viena!« Eată înțelesul ei: Ca conducător al delegațiunii române la Viena în 1849, căpătase poruncă dela ministerul Schwarzenberg să se depărteze în 24 oare (»Die ganze romanische Deputation soll in 24 Stunden von Wien wegl!«) În 4 oare ei au și părăsit Viena. De aci vorba lui, că mai are 18 oare!

7.

Comandantul Rușilor, Pașckiewicz, nu vorbia decât rusește și franțuzeste.

— Nene Iancule, cum ai vorbit cu Pașckiewicz la 1849? — întrebă într'o zi pe Iancu unul dintre cei-ce îl cunoșteau de altfel foarte de aproape.

— Franțuzește! — răspunse Iancu.

Toți s'au mirat. Atât de modest era el, că nimăruia nu spusese până atunci, că cunoaște și limba franceză.

8.

Tovareș nedeșlipit îi era lui Iancu fluera. Dimineața în zori de zi el era cel dintâu

li-a smuls steagurile din mâni. Nime n'a luat în seamă acestea, că copiii erau despărțiți cu jocul lor de cel al oaspeților, și s'a scotit tot lucrul de un »ocoșag« rëu gendar-măresc. Ei, dar' în anul sărbătorilor milleniului trebuia să se facă ceva și din asta.

Gendarmii au făcut arătare la pretură și au trimis și stegulețele luate din mâinile băieților, ear' pretura cu iscălitura dlui Hohn (magyar ember) vestește dlor învățatori din Dobra *Toma Neamț și Iacob Gherman* cu data de 28 Aprilie 1896 judecata, că sunt *pedepsiți pentru comedia aceea cu câte 50 fl. sau câte 5 zile temniță și purtarea cheltuelilor. Eugenia Pop, învățătoare, Toma Nistor și Simion Pasc* locuitori din Dobra, se scot de sub acasă.

Eată cum motivează pretura judecata adusă:

»Deoarece Toma Neamț și Iacob German au pus băieții de școală în rënd astfel, încât așezarea lor cu steagurile au arătat *vechea culoare națională română*, prin aceasta s'a sădit în o grămadă de copii ură contra statului și națiunii maghiare.«

Înzadar a declarat *Simeon Pasc*, ospătar, că densus a jertfit banii, și densus din propriul îndemn a trimis pe Toma Nistor de a cumpărat hârtia, și densus cu casnicii sei a pregătit numitele stegulețe, acestea nu s'au luat în scotință, ci de vină sunt numai Toma Neamț și Iacob Gherman!

În contra numitei judecări s'a făcut recurs, și se așteaptă sfârșitul.

Onorații membri români din congregație ar face un mare bine, dacă ar aduce chiar în congregație această întâmplare, cu atât mai vërtoș, că în numita judecată se amenință învățătorii din Dobra că vor fi arătați și inspektorului reg. de școale.

Gurile rele spun prin Dobra, că solgăbirul Hohn când a adus această judecată și-a adus aminte și de aceea, că Dobrenii n'au voit să-l aleagă de membru în congregație astă-toamnă. Mai știi?

Ardelean.

Răspuns

atacurilor din „Gazeta Transilvaniei” în chestiunea partidului național.

»În timpuri grele, ca cele-ce le străbatem, nu ne mai putem împedeca și încurca cu chestiuni personale, de ori-ce natură ar fi, — scria »Gazeta Transilvaniei« în nr. 91 din anul curent. Ear' mai apoi tot »Gazeta Transilvaniei« face în nr. 98 a. c. următoarele reflexiuni *personale* la adresa subsemnatului:

»Aceasta ne face să fim îngrijați pentru *creerii d-sale* (a lui V. Mangra). Prea mult își inchipuște dl V. Mangra (*bietul călugăr*) despre importanța personalității sale în mijlocul poporului român... »Las că indiscrețiunea comisă de repetiție-ori nu se unește nici-decum cu parola de onoare dată de membrii acelei comisii (comisiunea de 14 la Arad) nici cu *poziția de călugăr*, dar' precum am mai constatat deja, dl V. Mangra *nici c'a înțeles* (subliniat în original) ce s'a vorbit în acea comisiune, prin urmare nici n'a putut să redea exact ceea-ce s'a petrecut acolo.«

Eu cred, că un ziar serios sau găsește pe cineva *vrednic* a se ocupa cu el în coloanele sale, sau nu-l găsește vrednic. Atunci în cazul dintău îl tractează cu serioșitatea și cinstea la care ține înaintea publicului seu; ear' în cazul al doilea îl ignorează cu totul. »Gazeta Transilvaniei« n'a observat față de mine nici una din aceste două alternative: nici m'a ignorat, și nici m'a tractat cu serioșitatea și cinstea convenită unui ziar cu un trecut de 59 de ani!

Douăzeci de ani am ocupat oficiu public în biserică, și accia, cari consimtesc și aproabă măsura volnică a guvernului, prin care sunt suspendat dela oficiu, firește astăzi nu vëd înaintea lor, decât un »biet călugăr«. Trebuie s'o știe însă, că sunt *călugăr român*, nu fanariot! Dreptul meu de membru al nației românești nu 'mi-l poate confisca nici guvernul maghiar, nici »Gazeta Transilvaniei«. Cu acest drept fireșc, țin locul care îmi compete în »mijlocul poporului român«, și în partidul național locul de delegat, oferit de cătră alegătorii români. Și dacă »Gazeta Transilvaniei« nu știe »cine l-a pus pe V. Mangra să vrea« să conducă partidul — afe, că m'au pus acei alegători din comitatul Aradului, cari m'au onorat cu mandatul lor, și dacă am voit să conduc partidul, l-am și condus în contra

tuturor pedecilor, cari ni-li-a pus în cale »Gazeta Transilvaniei«.

În chestiunile partidului național, prin urmare, am să vorbesc și să-mi exprim părerile mele cu aceeași competență și cu același drept, ca însuși dl Dr. Aurel Mureșan. Eu nu-'i recunosc auctoitatea infalibilității politice. Asupra poziției partidului național, creată prin ordinul de disolvare a ministerului de interne, eu 'mi-am desvoltat părerile mele, întemeiate pe studiul comparativ al acelui ordin cu circularul ministerial nr. 1508 din 1875, mai întâiu în »Tribuna« nr. 195, 262, 263 și 265 din anul 1894. Ear' dacă am revenit să mai vorbesc la chestiune și în »Revista Orăștiei« — aceasta am făcut-o incidental numai, și din motiv, că »Gazeta Transilvaniei« ocupându-se, abia după un an și jumătate cu »ordonanțele lui Hieronymi«, ea ridică din nou atacuri în contra mea și a comitetului substituit.

Am accentuat în »Revista Orăștiei«, că »Gazeta Transilvaniei« mistifică prin citate false, ca să salveze aparența corectității sale. Ea îmi răspunde: »Desfidem pe ori-și-cine care posedă acel număr al »Tribunei« să ne spună, dacă dl V. Mangra nu declară *apodictic*, că »din resoane legale și constituționale comitetul substituit nu s'a putut opune ordinațiunii lui Hieronymi și că a cedat numai forței când n'a convocat conferența delegaților«...

Eu, punend la dispoziția on. redacțiuni dela »Revista Orăștiei« acel număr din »Tribuna« (265 din 1894) încă desfid pe ori-și-cine, ca să-l cetiască și să spună, dacă acolo nu stă negru pe alb: »Funcționarea comitetului este interzisă prin ordinațiunea ministerială. Și întru aceasta toți am convenit și în comisia de patrusprezece, că *comitetul ca atare* nu mai poate funcționa. Tot în comisie s'a accentuat, că ordinațiunii ministeriale nu ne putem opune... Acum, dacă pentru resoane legale și constituționale nu ne putem opune ordinațiunii ministeriale în ceea-ce privește sistarea activității comitetului, ne-am putea oare opune în ceea-ce atinge interzicerea activității reprezentanței partidului național?... Nu am părăsit dar' nici o poziție principală, ci am cedat numai forței, când n'am convocat conferența delegaților, ci ca alegători am convocat adunarea alegătorilor... Și eu din parte-'mi sunt gata a o convoca, fără esitare, chiar sub firma comitetului, dacă este trebuință, și fruntașii partidului vor hotări, ca să se convoace«...

Comparând acum citatul schimonosit din »Gazeta Transilvaniei« cu textul original din »Tribuna«, reese evident, întâiu: că nu eu am declarat, că ordinațiunii ministeriale nu ne putem opune, ci comisia de 14, al cărei membru a fost și dl Dr. Aurel Mureșanu; a doua-oară: că, prin urmare, dacă pentru resoane legale și constituționale nu ne putem opune ordinului ministerial în ceea-ce privește sistarea activității comitetului central, eu raționamentând în mod *hipotetic*, am întrebat, oare ne-am putea opune ordinului în ceea-ce atinge interzicerea activității reprezentanței partidului național? Ear' declarațiunea *apodictică* făcută din partea mea este aceea, că eu sunt gata a convoca conferența delegaților chiar sub firma comitetului, dacă e trebuință și fruntașii partidului vor hotări, ca să se convoace.

Dacă comitetul s'ar putea opune ordinului ministerial, de ce atunci dl Dr. Rațiu trebuia »să se țină strict de obiect, de ordinațiunea ministrului, cum zice »Tribuna«, la convocarea conferenței pe 3/15 Maiu, și încă atât de strict, încât să nu voească a numi copilul cu adevăratul seu nume: *conferența delegaților*, ci, cu abatere dela usul și practica din trecut, punendu-se direct pe basa ordinațiunii ministeriale, a convocat la conferență pe »membrii conducători ai partidului«? De ce nu s'a convocat expres conferența delegaților, și în mod oficios, prin biroul comitetului, ca altă-dată? Mai mult! Dl Dr. Rațiu, sigur din precauțiune, se ferește a indica, că în ce calitate convoacă membrii conducători ai partidului la conferență, ca simplu membru în partid, ori în calitate de președinte al comitetului?

V. Mangra.

(Va urma.)

Politică economică perversă.

(Urmare și fine.)

Ca să iasă tot mai mult și mai bine la iveală perversitatea politice economice a celor ce conduc aici treburile din însărcinarea societății »The Magyar Goldmining Compagnie Limited«, deși după pildele date până'aci, ar fi de-ajuns, voiu mai înșira câteva:

5. Lucrarea și exploatarea minelor se îndeplinește aici în felul ce Nemții îl numesc Raubbergbau, numai după vine bogate se lucrează, de unde scoțend aurul, locul gol îl umplu cu peatră rea; dară să se lucreze ceva

regulat, nici prin minte nu le trece, și mai ales *nu voesc!* Ori-care băieși neexperți din țeara noastră, lucrează minele cu mult mai regulat, ca Englezii aceștia, cari cu scop anume de ruinare, lucrează așa, nevoind să se arate rezultat bun, ca în chipul acesta proprietarii acțiunilor să desnădejduiască că acelea vor ajunge vre-odată la preț, și să le vëndă poate, ca tot aceștia, știind că ce pot ajunge cu minele, dacă se pune odată pe lucru cinstit, să cumpere acțiunile foarte ieftine! Acționarilor mari și mulți, le raportează la Londra într'una că nu esta aur, dar' spesc sunt multe!

Cunosc directori supremi, cari seducend pe acționarii au luat ei minele în arëndă, firește ieftin de tot, și exploatăndu-le în anii 1892, 1893 și 1894, au scos peste 200 chile de aur, ear' la societate au arătat că numai de 10—15 mii s'a scos, și așa s'a luat chiar și în bilanțul societății din 1894!

6. În același chip acești oameni »de încredere« ai societății, amăgesc și aici în țeara noastră opiniunea publică și oficiile, scurtând statul în drepturile ce le-ar avea la contribuțiune, căci nu-'i arată adevărat cât venit au. Chiar la tribunalul din Deva, sub Nr. 5531/1894, tăgăduesc că aici ar lucra ceva băișag. Prin urmare, prin exploatare secretă ei trag pe sfoară și pe acționarii și pe proprietarii băilor și și statul, nevoind a arăta nici un rezultat, tot numai ca acțiunile să nu ajungă nici-odată la valoare!

Comuna, comitatul și țeara noastră, dela astfel de oameni are numai pagubă, și nici un folos!

Locuitorilor din comună pentru lucru de 12 ore, le plătește 40—50 cr. și iarna îi lapadă din lucru.

Pentru drumurile comitatului nu dau nimica și nici nu au dat nici-odată, cum au dat bună-oară Nemții din jurul Bradului sute de mii pentru facerea drumurilor. Englezii aceștia au luat, și ar lua și acuma fără plată locuri și ori-ce dela alții, numai să poată, fără de nici o șfală. În comuna Tekereu au tăiat grădini de 'și-au făcut drum să lîferize locomobilele celea fără nici o valoare vechi și sparte aduse din Anglia, și până în ziua de azi nu le-au plătit oamenilor săraci nimica. Acuma cu proces trebuie să-și caute banii pentru locuri!

7. În anul 1895 un director nou venit a lucrat vre-o 6 săptămâni vara cu 8 băieși și un »hutman« de-au făcut loc pentru joc englezesc unde toată vara s'au jucat »Lawn Tennis« cu alt soț, costând pe societate 500 fl. acest joc! Iarna au plătit băieșii, ca ziua-noaptea să lucreze să le facă loc de catinat tot pe spelele societății.

În anul 1895 au avut 4 hutmani, vigili cu plata lunară de 200 fl.; directorul cu plată la 500 fl., un casir cu plată lunară 100 fl., un mașinist, posta și un vigil de noapte cu plată peste 150 fl. la lună. Adecă *plățile oficialilor la lună peste 1000 fl.*, cari stau lângă cei 10—15 băieși! Ba au fost mai multe luni în cari au fost *numai 4 și 2 băieși* lângă care erau »paznici« 4 hutmani cu plăți lunare grase!

Aceste lucruri se pot ori-și-când dovedi! Sînt fapte. Oamenii aceștia în mod păcătoș explotează minele încredințate lor, cu scop ca să strice renumele celoralalte mine, și să împedecă pe străini a mai cumpăra din părțile acestea, ca apoi ei să le poată cumpăra cu prețuri bagatele, și apoi las pe ei, c'atunci vor și lucra!

Purtarea lor cu lucrătorii e foarte dură, seduc și bat pe oameni, par'că ar avea a face cu niște animale!

Le-am scris acestea pentrua atrage luarea aminte a tuturor proprietarilor de mine, să fie cu băgare de seamă la facerea tēgurilor cu străini de felul acestora din comuna Tekereu!

Concert în Alba-Iulia.

Vestim cu deosebită bucurie, onoratul public român, că »Reuniunea română de musică din Sibiu«, sub conducerea distinsului nostru artist, dl George Dima, va da Duminecă în 2/14 Iunie a. c. un concert în Alba-Iulia, în sala otelului »Hungaria«.

Programul concertului va fi variat și românesc, așa că publicul român din aceste părți va avea rara ocaziune de-a se putea desfăta în frumoasele piese românești, executate în chip cu adevărat artistic.

Nădejdum că Românii vor profita de acest privilegiu luând parte în număr mare.

După-cum aflăm, în Alba-Iulia se fac deja pregătiri pentru primirea membrilor reuniunii, dame și domni.

Reușita concertului ca producțiune fiind sigură, se nădejduește și în reușita spriginului ce îl va avea din partea publicului.

După producțiune va urma dans.

Invitățile deosebite se vor trimite în curënd.

Examen.

18 Maiu 1896.

Dle Redactor,

După-cum ați vestit și în prețitul nostru ziar »Revista Orăștiei«, examenul din protopresbiteratul gr.-or. al Orăștiei se țin în săptămânile aceste. Parte din ele se țin sub conducerea dlui protopop-administrator, *Nicolau Ivan*, parte sub conducerea comisariilor numiți de oficiul protopresbiteral.

'Mi s'a dat plăcutul prilegiu de a fi de față până acum în 4 comune la examen, și despre sfârșitul acestora mă grăbesc a vë scrie.

În ziua Înălțării Domnului s'a ținut examenul în comuna *Pischiuți*, cu un sfârșit suficient. Astfel că acele »oi rioase« ce au fost publicate și în »Revista«, au putut fi mulțumite cu dl învățator încărunit de pânea cea amară a dascăliei — deși n'a făcut pe copii Unguri, după dorința lor. Edificiu școlar nu e, dar' precum am aflat sunt porniri de-a se zidi un edificiu nou. Doamne ajută!

În 9 l. c. s'a ținut examenul în *Turdaș* și *Pricaz*. Durere, cel din comuna Turdaș a fost slab. Pricina e, că în acea comună sunt 3 școale: una gr.-or., alta gr.-cat. și alta rom.-cat. Dintre aceste 3 cea rom.-cat. este cea mai bunicică, și după-cum am aflat cercetează și mai mulți copii români. Ar fi de dorit, ca Românii să se înțeleagă a susține *laolaltă o singură școală*, precum s'au făcut învoeli între cele două metropolii de Blaj și Sibiu și s'au dat și îndrumări că așa să se facă. Atunci vor merge lucrurile mai bine din toate punctele de vedere. În comuna Pricaz am aflat edificiul școlar bun, elevi mulți și sporul făcut cu ci a fost deasemenea bun, afară de disciplină, căci, durere, vedem că în sinul poporului nostru disciplina e slabă. E deci datorința învățătorilor a deprinde deja din fragedă vërșta poporul la disciplină să-nătoasă.

Aceste 3 examene s'au ținut sub conducerea dlui preot *Zaharia Tilicea* din Vaideiu.

În 14 l. c. a fost examenul în comuna *Vaideiu*. A fost o adevărată sărbătoare această zi pentru poporul din Vaideiu. Dimineața s'a celebrat sfta liturgie de cătră dl protopresbiter *Nicolau Ivan*, ținend la sfârșit o predică foarte potrivită, prin care a dat poporului de față povețe în iubirea de neam, lege, biserică și școală. Biserica spațioasă a fost îndesuită de popor.

Înainte de amezai a fost examen cu clasa I. (învățător *V. Băsarab*), ear' după amezai cu clasa a II-a (învățător *D. Mosora*). Succesul în amândouă clasele după calculul scris în protocolul de clasificățiuni de cătră dl protopop a fost »foarte mulțumitor«. În clasa a II-a s'a declamat de cătră elevi »Sentinela Română« și alte poezii cari au făcut asupra numărului popor ce era de față o impresie foarte plăcută! La sfârșit dl protopop prin cuvinte alese a mulțumit direcțiunii școlare, învățătorilor și comitetului parochial pentru zelul arătat față de școală și treburile ei.

În urmă s'au împărțit între elevi mai multe cărți folositoare, dăruite unele de dl protopresbiter, altele de cătră stimata doamnă *Victoria Dr. Erdélyi* din Orăștie.

Despre examenul din *Romos, Fibot, Romoșel, Vinerea*, etc. cu voia onoratei redacțiuni voiu da seama în numărul viitor.

Ru-Ra.

Rugăm din parte-ne pe dnii comisari, întrucât se poate, ori pe cărturarii din popor, să binevoiască a ne scrie din toate comunele despre sfârșitul examenelor, și anume drept și pe scurt, de-au fost bune, de-au fost slabe, ca să vedem cu toții cum stăm în comitat cu însemnatul așezământ al școalelor și învățământului.

CORESPONDENȚĂ

Un primar netrebnic.

Cetea, Maiu 1896.

Nu-'mi vine a crede că vre-unui primar »român« 'i-s'ar potri vi mai mult numele de netrebnic și păcătoș ca la primarul Szva János din Cetea (comitatul Albei-de-jos).

Acest om fără suflet și iubire față de neamul și legea sa, din postă de a-'și câștiga »merite« patriotice de cari nime prin părțile noastre nu s'a »învrednicit« — și-a trimis vre-o 3—4 din cei mai prăpădiți jurați*) ca să fie de față la slujbă în biserică gr.-cat. din Cetea, ca să vadă dacă preotul *Raica* ține în biserică predică millenară și cum se roagă?

Intorși dela biserică acești rătăciți au fost tratați de primar cu vinars, ca să mărturisască înaintea jandarilor cele mai răutăcioase minciuni.

*) La noi în Cetea sub acest primar afară de oamenii cei mai slabi, bețivi ori leneși, nimenea nu se înjosește să primească a fi jurat.

În urma vorbelor lor luate la protocol subscris de către bețivi în 19 Maiu n., judele cercetător Ölberg din Alba-Iulia, a eșit la fața locului, ascultând pe acusat și acusatori și mai mulți martori.

A fost acusat adecă părintele P. Raica că între altele ar fi zis în biserică, că pentru Unguri e mare zi de veselie, ear' pentru noi zi de jale; că ar fi bine să de D-zeu minte la Unguri cel puțin acum după o mie de ani, ca să ne recunoască și drepturile noastre, ba că ar fi făcut și păcatul acela că ar fi zis trăiască Maiestatea Sa Impăratul Francisc Iosif I.

Are să iese un lucru încornurat din acesta, căci primarul din toate puterile a lucrat și lucrează cu fisolgăbirul și cu alți asiatici, ca să-i facă cât se poate mai mare necaz părintelui Raica. Vă voi scrie la timpul seu ce s'a ales de treabă.

Oare dacă nu am avea preoți și învățători, cu ce amar 'și-ar face astfel de primari 'merite' înaintea Ungurilor?

Eată, fraților din Cetea, cine e primarul nostru!

Correspondentul.

Batomr, 13/25 Maiu 1896.

Dle Redactor,

În luna lui Aprilie a. c. a fost la noi alegere de jude comunal. Au fost puși în candidație 3 Români bravi, cu numele Avram Oprita, fost jude, Ioan Pleșa și Ioan Adam Popa. Poporul a ales cu majoritate de voturi pe Ioan Adam Popa de jude comunal nou.

Deși nu cugetam la început că acest nou jude așa de bine își va ști îndeplini chemarea sa, totuși densusul încă la începutul slujbei sale a dat semne brave și mulțumitoare față de chemarea sa. Cea dintâi faptă bună față de locuitorii noștri a fost, că a regulat un canal așa numit »Valea Săratei« astfel, că apa ce curgea prin mijlocul comunei și care intra prin grădini și făcea multă pagubă încând grădinele și de multe ori și o parte din sēmănturi, să nu mai vină prin comună, ci să-și țină cursul drept spre Murăș. Grădina de pomăriț a scoalei a adus-o în bună rënduială. Avem nădejde că și pe viitor tot numai lucruri bune va săvârși spre binele comunei, al bisericii și al școalei. Le spun acestea în public drept recunoaștere a părerii bune și îndemnare și mai departe spre bine.

Cu stimă
Achim Cristea,
membru în com.

NOUȚĂȚI

Liga. La 24 Maiu n. s'a întrunit în București congresul „Ligei culturale” pentru a-și întregi comitetul seu central. Congresul a fost foarte furtunos, căci patimile dintre cele două mari partide politice, conservatori și liberali, au făcut pe membrii Ligei să se împartă în două tabere ce nu se mai puteau înțelege. După neplăcute încordări, s'a ales un comitet nou, în persoană dlor Ioan Grădișteanu, M. Vlădescu, C. Dăscu, Dr. Obreja, D. Nenitescu, Dr. Stoicovici, Rădulescu-Motru, D. Florescu și V. Miculescu. Din comitetul vechiu n'a mai fost reales nimeni, decât dl V. A. Ureche ca »președinte de onoare«. După alegere s'a dat și un banchet, dela care vechiul comitet s'a reținut.

Muște columbace. Primejdioasele muște columbace, cari fac atât de mari stricăciuni vitelor, s'au ivit earăși în comuna Almașul-de-mijloc, acum a doua-oară în primăvara asta. Din pricina lor oamenii sunt nevoiți a-și ține ziua vitele închise și numai după însărare și noaptea a le scoate ori a lucra la câmp cu ele.

Să fie cu puțință? Am spus într'un număr trecut, că între comunele în cari poporul s'a ținut departe de slujba millenară dela 10 Maiu n. e și comuna vecină Binținți. Acum ni-se împărtășește un lucru foarte neplăcut, că adecă pe dl preot I. Boteanu l-a supărat mai rău ca pe Ungurii înșiși această ținută a poporului, și ar fi îndemnat pe arândușă din comună să facă arătare la tribunal doară se pornește cercetare contra acestei batjocure, ear' arândușă neînvoindu-se a face s'a dus la notar și l-a rugat pe densusul să facă, denunțându-i că vinovatul de căpetenie ac' e învățătorul Ioan Dan, care ar fi adunat poporul în școală și l-ar fi îndemnat să se poarte așa. Dacă așa este, părintele Boteanu a făcut un lucru ce numai spre cinstire nu-i poate fi și ne mirăm cum păstorul poate alerga în tabăra lupilor după ajutor contra oilor sale proprii. Cine a mai văzut așa ceva și unde e într'un astfel de pas înțelepciunea ce se așteaptă dela un preot?

Petrecere în Sebeș. Duminecă în 19/31 Maiu a. c. se arangează în Sebeșul-săscesc

o petrecere cu joc, în pavilionul hotelului »La leul de aur«, cu scop ca venitul curat să se dea fondului »Reuniunii meseriașilor români de acolo.« Inceputul la 8 oare seara.

Cununie. Măne în 19 Maiu v. își sərbază dl Andron Bogdan din Brad cununia cu d-soara Maria Șuiga din Lăpușnic în biserica din Lăpușnic. Le dorim fericire!

Omor în Mada. În ziua întâie de Rusalii, la birtul din sat în Mada, junele Avram Duca ajungând în ceartă cu flăcăul Ioan Crăciun, s'a înfuriat așa de mult, că, mai fiind și cam beut, a scos repede un cuțit din șerpar și l-a implântat cu o izbitură puternică în umărul stâng al contrarului seu Ioan Crăciun. Nenorocitul a căzut îndată jos și cum lovitura îi tăia o arterie principală, i-s'a scurs sângele și în timp de o oară a murit. Cigașul în ziua următoare s'a înștiințat la judecătorie însuși. Erau amândoi flăcăi de câte 19 ani.

Frumoase semne de deșteptare. Almașul-de-mijloc e o comună mică în cercul Geoagiului (comitatul nostru), din abia vre-o 90 de familii, așezată în loc muntos. N'ai avea să te miri dacă ai auzi că poporul într'ensă e cam rămas înapoi și stă pe loc în ale deșteptării. Cu atât mai vartos însă trebuie să ne bucurăm putând spune, că nu numai nu dă înapoi, nici nu stă în loc, ci tocmai înaintează frumos! În comuna aceasta mică, 8 inși, țeranii, abonează foi, anume »Revista Orăștiei« și »Foaia Poporului«, știind astfel totdeauna ce se mai întimplă, nu numai între hotarele comunei lor, ci și în lumea mare, în țeară și afară de ea. Ne-am bucura când am putea spune același lucru despre toate comunele noastre românești, căci într'asta vedem o dovadă vie despre înaintarea frumoasă și avântată a iubitelui nostru popor spre deșteptare tot mai mare, — ceea-ce atât de mult trebuc să dorim cu toți.

Nu se pot bate. Cine are fiere neagră, și-l mănăcă palmile ca la jocuri să se bată, acela să nu se ducă la petrecerile din Poiana-Tekereu, că acolo nu se face cucuruz pentru el! Să poftescă la Mada mai bine. La Poiana dacă doi prea voinicoși capătă poftă și se încăieră, deloc se pune mulțimea între ei, și glumind și rîzînd de aprinderea lor, îi împinge ca duși de val, pe unul într'o parte, pe altul într'alta, fără să-i lovească ori să primească acum despărțitorii bătae cu înflăcărații, și așa îi liniștesc, și-i țin în vedere și joacă veseli mai departe! Așa am văzut făcându-se a doua zi de Rusalii și așa spun oamenii că se face totdeauna. Băței crâncene și omoruri astfel nu se pot întempla din joc, cum pe aiurea se întemplă. E foarte frumos aceasta, și că așa e, este vrednicia dlui notar din comună, Petru Robotin, care li-a spus oamenilor că gendarmii nu le va aduce să-i păzească, ci nu le mai dă voe de petrecere, îndată-ce se întemplă vre-o nenorocire! Măsura are urmările bune ce se ved.

Morți mulți. Din Mada ni-se împărtășește, că în singur această comună cu filia Stăuini, au murit în primăvara asta peste 50 copii de difteritii. În unele zile înmormântau și 4—5 odată! Am dori să știm medicul cercual, de câte-ori a eșit în comună în vremea aceasta pentru a-și face datoria și a pune pedeci grabnice și sigure flagelului? Ori poate prin comunele românești pot fi lăsate să se stingă viețile, prin epidemii, așa cu valul? Că într'o comună sunt atâtea întemplări de moarte provenite din o singură boală, nu slugește tocmai spre laudă medicului cercului!

În contra străinilor. Cine n'a auzit până și în cel mai depărtat și ascuns sat de — America! »Mă duc în America.« »Sa dus în America.« Mergerile în America pe alocurea au luat întinderi înspăimântătoare. Comune întregi s'erau ridicat s'erăcia și au plecat să dea acolo de ceva mai bine. Și asta pentru-că acolo se simția foarte lipsa de brațe muncitoare. Mulți s'au dus și s'au și norocit, și sau au venit napoi cu ceva parale, sau n'au mai venit de loc. Acum se pune capăt și acestei năvale a străinilor în America. Guvernul și dieta Statelor-Unite Americane se ridică contra potopului de străini, căci, precum s'a băgat de seamă, prea umplu, nu fabricile și așezămintele de muncă, ci spitalele, casele de s'eraci și — temnițele! Și asta fiindcă se duce acolo atâtea s'erăcime și oameni slabi ori slăbiți în urma schimbării patriei, că cești din urma se bolnăvesc, cei dintâi sunt împinși de nevoie la stricăciune. Acum prin lege se iau măsuri contra năvălirii, anume li-se va cere celor-vo să se mai așeze în America să știe ceti și scrie și să fie recomandați spre primire de către consuli țerilor lor.

Scrintiți. O reuniune a tinerilor comercianți din Rimaszombat (comit. Gómör), a hotărît în zilele astea să se arate și ea cu ceva

foc de patriotism în anul acesta al milleniului și anume că să se îndrepteze către toate reuniunile neguțătoresci din țeară cu apelul ca să declare și să lucreze ca drept limbă de negoț să fie folosită numai limba ungurească. Doamne dă-le gând și tărie să o facă! Când un Român va intra într'o prăvălie jidană ori ungurească, și va cere românește, să-l dea pe ușă afară că de ce nu cere ungurește! Noi ne-am bucura tare de patriotismul unguresc arătat în acest fel!

Maial în Dobra se arangiază la 31 Maiu n. a. c., în grădina bisericii gr.-or. locale, în favorul bisericii gr.-or. din Dobra și al fondului meseriașilor români. Pentru comitetul arangiator al meseriașilor: Iosif Petrovici, președinte; George Tomuță, cassar. În pausă tinerimea se va produce cu jocurile strămoșilor »Călușerul« și »Bătuta«.

O patimă urită.

Un lucru întristător vede călătorul ce trece prin comuna Gelmarin. Chiar și acum, pe această vreme, când economul bun nu-și vede capul de lucru, în Gelmarin vezi, în zi frumoasă de lucru, înainte și după amiază, în capul satului, 6—10 oameni tolăniți pe pașiște, în umbră de sălcii, la marginea drumului, în mână cu cărți de joc soioase ca p'erul lor și ca hainele de pe ei, jucându-se pe bănuți cu patimă hidoasă.

Așa nu e mirare că oamenii cei mai mulți sunt s'eraci lipiți și li-s'a dus departe numele slab!

Toți câți perd vremea jucându-se, alții stând gură-căscată lângă ei, laolaltă de au câțiva florini, doi-trei, în pungile lor. Bani aceia nu sporesc, ci cel mult trec dela unul la altul.

N'ar fi mai bine de-ar lucra ziua întreagă oamenii aceia și cei doi-trei zloți s'ar face cinci-șase? Unde să mai pui apoi că dușmănia și gândul rău ce se naște în cel-ce a pierdut față de cel-ce a dobândit, apoi foamea, necazul și toate relele ce isvorăsc roiu din această patimă josnică, ar fi înlăturate, prin munca cinstită în brazdă, în holdă, între oameni de omenie!

E trist destul că prin satele noastre se încuibă primejdiosul joc de cărți ducător la s'erăcie și rele! Și e datoria tuturor oamenilor de omenie a lucra pentru stîrpirea lui. Dacă în marginea drumului, în zi de lucru, e plin de cărțași, ce va fi prin case seara ori mai ales în s'erbători? Primăria comunală din Gelmarin nu se gândește la asta?

Statut

pentru
școalele elementare din com. Hunedoarei.

Fișpanul comitatului Hunedoarei a publicat la începutul acestui an un statut cuprinzînd rëndueli privitor la aceea, cari băieți sînt îndatorați a cerceta școala, cum se pedepsească lipsirile dela școală, cât se țină anul școlar și cum să procure cărțile pentru școală?

Statutul a fost tipărit. firește, numai în limba ungurească, ca-si-cum aici numai școli ungurești ar fi, sau ca-si-cum comitetele școlare pe care încă le privește, ar sta nu din țeranii români, ci din de cei cu măneci largi și pălărie unsă de pe Alföld.

Il dam în cele următoare în traducere. El sună:
Primarii comunali sînt datori să vestească părinților, că 1 Septembrie e ziua începerii anului școlar, când trebuie să-și trimită copiii la școală, și anume pe cei de 6—12 ani la școala regulată de toate zilele, ear' pe cei de 13—15 la școala de repetiție.

Primarii comunali au să îngrijască ca industrieții să nu primească de învățării astfel de băieți, cari n'au împlinit anul al 12-lea, și ca nici părinții, nici alți interesați să nu-i aplice de păstori pe durata anului școlar, pe cei cari n'au împlinit anul al 12-lea!

Comitetele școlare sînt obligate ca până la 15 Sept. să trimită primăriei însămnearea celor înscriși pentru școala de toate zilele și cea de repetiție, precum și a celor, cari cercetează școala și a da seamă cari dintre cei obligați nu o cercetează? Primarul comunal numai de cât să admonieze pe părinții, cari nu-și trimit copiii la școală, și dacă aceasta n'ar duce la rezultat, n'ar reuși, să aplice pedeapsă treptată în bani.

Notarii comunali și cercuali sînt îndatorați ca până la 1 Oct. să trimită inspectorului de școale însămnearea elevilor, cari s'au înscriși și cercetează școala de toate zilele și cea de repetiție.

Dela 15 Sept. învățătorii sînt datori a însămna acurat zi de zi în ziarele școlare și sub grea responsabilitate, toate lipsirile arătând jumătățile de zile scusate și cele neexcusate.

Concedii se pot da elevilor în caz de boală a elevului, a cutărui membru al familiei sale, în caz de moarte în familie, la vre-o s'erbătoare familiară (căsătorie), iarna în caz de lipsă de îmbrăcăminte.

Învățătorii sînt îndatotați ca să trimită primăriei însămnearea absenților (lipsirilor) neexcuzate în fiecare lună de 2 ori și anume

la 1 și 15. Însămnearea să fie subscrisă și de președintele comitetului școlar.

Primarul comunal se îndatorează să admonieze pe cei-ce lipsesc dela școală întâia-dată, să pedepsească pe părinții celor-ce lipsesc a doua-oară cu câte 50 cr., a treia-oară până la 1 fl., a 4-oară până la 2 fl. și a 5-oară până la 4 fl. — și pedepsele să le dea președintelui comit. școlar pe lângă cuitanță.

Primarii sînt datori a înștiința pe părinții cari nici după pedepse în bani nu-și trimit copiii la școală, inspectorului școlar, ca să denumească tutore lângă băieții cari neglijă școala.

Părinții de la cari nu se pot încassa pedepsele în bani se silesc la lucru cu brațele în impregiurul edificiului școlar, în grădina școlară; soțotindu-li-se pentru fiecare zi 50 cr., cari trebuie să se cuiteze. Contra pedepsirii se poate recura la comisia administrativă a comitatului.

Pedepsele în bani se întrebunțează pentru a procura cărțile de lipsă elevilor s'eraci și pentru sporirea bibliotecii școlare.

Comitetele sînt datoare a dovedi în mod legal întrebunțarea pedepselor în bani și un exemplar al conspectului să-l trimită nemijlocit inspectorului de școale.

Comunele se îndatorează a procura la începutul anului școlar tipăriturile de lipsă peste an, ca să aibă destule.

Dacă primarul sau notarul întrelasă a raporta depre pedepsirea absenților școlare, inspectorul reg. școlar încunoștiințează despre aceasta pe protopretorul cercual, care la recercarea inspectorului e dator a lua măsuri aspre contra celui primar comunal și a încunoștiința despre aceasta pe inspectorul școlar. (Va urma).

Examine.

Tractul gr.-or. al Iliei.

Examele pentru școalele populare din tractul Iliei sînt puse pe zilele dela 20 Maiu până în 7 Iunie a. c. precum urmează:

Luni în 20 Maiu st. v. în comuna: Gialacuta, Fureșoara și Bărești; Marti 21: Tărnavă, Tărnavița și Boos; Mercuri 22: Branșca; Joi 23: Visca, Băgara și Vorța; Vineri 24: Cerbia, Almașel și Micănești; Sămbătă 25: Brașeu, Almaș-Seliște; Luni 27: Tămășești, Zam; Marti 28: Cărmăzănești, Vica; Mercuri 29: Glodghilești, Burjuc; Joi 30: Tătărești, Câmpuri; Vineri 31: Brădăleț, Godinești; Sămbătă 1 Iunie: Sirbi, M.-Bretea; Duminecă 2: Ilia, Bacea; Luni 3: Boiuri, Certeju-de-jos; Vineri 7: Gurasada, Gothatea-Uleș.

Di protopop în persoană va fi față la toate examinele chiar și în comunele mai de lături. Delean.

„Albumul pitoresc al ROMÂNIEI“.

Din lucrarea prea vrednică de luare aminte, despre care am făcut pomenire în numărul nostru 18, va eși zilele acestea de sub tipar fascicolul al doilea, cuprinzînd următoarele tablouri:

„Biserica D-na Balaza din București“.
„Hora“ (dans național).
„Sinaia“.
„Calea Victoriei și piața Sărindar din București“.
„Prăpastia Ialomiței“.
„O doamnă în costum național“.
„Constanța“ (orașul dobrogean).
Căminul „Isvorul“ în județul Muscel.
Recomandăm din nou familiilor inteligente și tuturor iubitorilor de frumos, acest prețios album. Se poate abona. Câte 48 cr. un fascicol.

Cărți noue.

„Stilistica practică“ sau regulile și exemple pentru tot felul de epistole, cereri, acte și documente cari vin mai des înainte în viața de toate zilele, de Ioan F. Negruțiu, a eșit de sub tipar la Blaj în zilele acestea. Prețul 30 cr.

Cartea e trebuincioasă mai ales pentru comercianții mai mici, industriași și alți interesați cari n'au avut fericirea a putea studia o școală de specialitate, și astfel nici cunoștințele și manierele de lipsă a purtarea felurilor corespondente, și nici formalitățile ce trebuie să se observe în compunerea unei epistole, petițiuni, document, etc. *

POSTA REDACȚIEI.

Dlui M. Tr. în Gr. Scuză că neavînd timp, n'am putut încă ceti întregă lucrarea. O să o facem în curînd și o să vă împărtășim părerea.

Dlui I. S. în L. Același răspuns cu privire la lucrarea »Dealul Fetei«.

Pentru redacție responsabil: Ioan M. Corvin

„ARDELEANA“
 INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

CONVOCARE.

În conformitate cu prescriesele §-lui 18 din statute, domnii acționari ai institutului se invită la

ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ,

ce se va ține în biroul institutului la **30 Iunie st. n. 1896** după prânz la **3 oare**, cu următorul

PROGRAM:

- 1.) Propunerea Direcțiunii referitoare la înmulțirea capitalului social.
- 2.) Propunerea Direcțiunii cu privire la întregirea §§-lor 6 și 51 din statute.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunare, sunt rugați a depune acțiunile la casa institutului, conform celor normate în §-ul 20 al statutelor societății.

Orăștie, la 15 Maiu 1896.

94 (359) Direcțiunea.

„DETUNATA“
 INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII
 Sediul: BUCIUM, p. u. ABRUD (Abrudbánya).

93 (361) Întemeiată în 1895. 1—

Capital de acții: florini 30.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește **6%** interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

PRIMA FLORĂRIE ÎN ORĂȘTIE

FLORI.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților amatori de flori, că subscrisul am deschis în Orăștie (Piața mare Nr. 1.) un stabiliment permanent de flori, și sunt în poziție să servesc în ori-ce vreme cu **ori-și-ce fel de flori** proaspete.

Fac totodată cunoscut, că primesc și efectuesc *îndată* comande de buchete de nuntă, buchete de pept, buchete-mackart, cununii pentru morminte etc., cu cele mai moderate prețuri.

Doritorilor de-a cultiva înșiși **trandafiri**, li-se împărtășește spre binevoitoare luare aminte, că le pot servi cu *trunchiuri cu rădăcini ce pot fi sădiți îndată*, altoiți și cultivați, etc.

Cu stimă
H. M. Hedwig
 florar. 3—26

88 (362)

BUCHETE DE NUNTĂ

PRĂVĂLIA ROMÂNĂ
 a lui
IOAN I. VULCU 3—
 (Piața-mare) — în Orăștie — (Piața-mare)

92 (360)

Se atrage deosebita luare aminte a onoratului public din Orăștie și jur, asupra prăvăliei noue a lui *Ioan I. Vulcu*, negustor român, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri de *băcănie* și *ferărie*. Și anume: Mărfuri de

— **BĂCĂNIE:** —

Făină de toți numerii; zahar, orz, urez, și tot felul de articli trebuincioși, pentru hrană. Prețuri moderate. Marfă totdeauna proaspătă și bună

Ear' îndeosebi țeranilor se atrage luarea aminte asupra feluritelor soiuri de

— **FERĂRIE** —

de tot ce le lipsește pentru lucru și economie acasă și la câmp. Și anume:

Feruri de plug, sape, arșauă, și altele, de cele mai noue și practice.	Fireze, mai late și mai înguste, săcuri, topoare, și alte unelte pentru lemnărit.
Coase din Styria, sistem nou și bun! Se dau pe garanție! Dacă nu corăspund, se primesc înapoi ori se schimbă. Tot aci se pot căpăta <i>cute</i> pentru ascuțit, de cele mai bune.	Oțel și fer, drugi de fer și pante, etc și tot felul de articli și unelte trebuincioase la economie, acasă și în câmp!
Lanturi de tot felul, de fer și drot	Vase emailate și de fer, căldări, frigări etc.
Cuie de drot, pentru șindilă, potcoave, și altele.	Lampe, mari și mici, lumini, petroleu, etc.

Negustorilor în mic de prin comune, li-se dau mărfurile trebuincioase în condiții foarte ușoare și cu prețuri de tot moderate!

90 (363) A V I S. 4—4

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoraților mei mușterii din Orăștie și jur, și pe această cale, că

Prăvălia mea de cărnuri afumate

ce se afla până acum pe »Strada Promenadei«, dela 1 Maiu încoace, o am strămutat în **Piața-mare nr. 21.**

Rog dreptaceea pe onorații mei mușterii și pe toți cari doresc a avea *cărnuri afumate, șunci, salame, cărnați de tot felul*, etc. a mă onora cu comande, servindu-le eu cu marfă bună, proaspătă și cu prețuri moderate, în toată bunăvremea.

Cu distinsă stimă
Michael Fleischer,
 afumător de cărnuri.

Sacii se primesc înderept numai în stare bună!

Prima moară de aburi în Orăștie
 a lui
Rudolf Kaess. 27—48

63 (364)

Recomandă onoratului public și cu deosebire **comercianților din provincie**, spre vânzare

Făină de pâne și aluaturi

în totdeauna **proaspătă, excelentă și ieftină**, în saci, și produsă exclusiv din grâu de Tisa, cu prețurile mai jos indicate:

0	1	2	3	4	5	6	7	7B	8
9.30	8.85	8.40	7.95	7.65	7.35	6.98	5.88	5.25	4.76
75 Kilo					70 Kilo				

Sacii se rescumpără cu 20 cr.

Făina se vinde în saci de 70 și 75 kilo. La vânzare, sacii se dau gratis!